

HISTORIA TXATALAK

Azkenengo
Arantzazuko
Igoera

> Ekainaren 4an jokatu den Arantzazuko txirrindulari igoera azkena izango da, bai behintzat orain arteko formato klasikoan. Datorren urtetik aurrera ez da igoera soilik izango; aurretik hainbat kilometro egingo dituzte txirrindulariek (ibilbidea zehaztu gabe dago oraindik) eta amaiera bai izango da Arantzazun.

Arantzazuko Igoea 1935ean jokatu zen aurreneko aldiz, C.D. Oñate taldeak antolatuta, eta oso arrakastatsua gertatu zen. Kirol kazetariak 'Gipuzkoako Mont Faron' bezala bataiatu zuten. Vicente Truebak irabazi zuen. Bigarrenean Claudio Leturiaga oñatiarra nagusitu zen, Federico Ezquerria handia mendean hartuta. Gerra zibilarekin batera lau urteko etena izan zuen probak, eta 1940an itzuli zen indartsu Txantxiku Txokoren eskutik.

Lezesarri

> Jerardo Elortza

Lezures auzo txiki samarra izan arren, eduki du garrantzia Lezesarrik Oñatiko historian. Kaletik hurrean eta Arabarako nahiz Arantzazurako bidearen irteeran egoteak izango du, agian, zerikusirik horretan. Jadanik Erdi Aroan agertzen zaizkigu Lezesarriko erreferentziak, ordurako auzo honetan bizi ziren pertsona batzuek, Altzibar, Lezesarri, Goienetxe edo Gasteasoro deiturak baitzituzten. Jaumendi leku-izena ere aspalditxotik azaltzen da.

Lezesarrik badu bere auzo-ermita Azkoagain aldean: San Esteban, kristandadeko lehenengo martiriarena. Eta hantxe bertan daude beste bi apopilo ospetsu ere: San Krispin eta San Krispianino, zapatarien patroiak; oso ezagunak Oñatin, Gorputz eguneko prozesioan urtero ateratzen dituztelako. San Esteban berak baino tortura latzagoak jasan zituzten. Hala ere, batzuetan bihurritxoak garenez, "santu samurrak" direla esaten da herrian. Izan ere, bi anaia martiri hauen Oñatiko irudi politik gerritik gorakoak baitira.

Azken mende honetan aldakuntza nabarmenak izan ditu Lezesarrik. Herrigune inguruan egonda, era askotako eraikuntzak jaso dira bere eremu barruan:

Azken mende honetan aldakuntza nabarmenak izan ditu Lezesarrik

besteren artean, 1928an moja beneditarren monasterio eta ikastetxe berriak Altzibarren; 1949an Azkoagaingo futbol-zelaia; 1953ean Lezesarriko etxe-poligonoa, oraingo Roke Azkune kalean; eta hainbat lantegi eta tailer gerra ostean: Irizar, Billar eta konpainia / Betik zotz-fabrika / Uribarri zerrajerria / Zahor txokolategia, Natra orain / Inoxlan, gaur egun Eroski supermerkatua dagoen tokian / Igartua zerrategia, Urrintxo jatetxea eta abar. Gainera, zenbait etxe berri ere eraiki dira Lezesarri Arantzazurako errepide aldapsuaren ezker-eskuin.

Hizkuntza aldetik ere badauzka auzoak xehetasun aipagarriak. Jaumendi inguruan kokatzen omen zen, herriko plazatik bistan, Oñatiko jaun-konde ankerraren urkamendi beldurgarria. Gasteasoro baserria zaharra izan behar du inolaz ere, Erdi Aroko Gartzea / Gartzia / Gastea pertsona-izenaren lekuko argigarria baita. Eta badira hemen beste toponimo bitxi batzuk ere, Azkontegi, Tantelu edo Trokonitz, adibidez.

Desagertu edo aldatu ere egin ziren eraikuntza batzuk Lezesarri: esaterako, Araba-Arantzazutik datorren bidean zegoen, herriko sarreran, Altzibarko gurutzea; moja beneditarren monasterioa eraikitzeko botatako eta goraxeago eramandako Altzibar Azpikoa; askoz beranduago eraitsitako Altzibar Garaikoa; edota Damian Lizaurre arkitekto oñatiarraren egitasmoz egindako Gomen-dio-enea deituriko txalet txanbelina.

OÑATI GARBIKETAK S.L.

- Komunitate, garaje... garbiketa integrala
- Lumen kristalizatua, dekapatua
- eta argizari ematea.

Oñakua 17 beheko, esk. / Tel: 732 733 712
argitagarbi@hotmail.com

Almaraz
Inmobiliar gestioa

Tel: 679411444
www.almaraz.info

Carmelo Pérez de Almaraz

'Gure bezarren eskari eta beharrei erantzun nahian, etxebizitza, lokal, garaje, baserri, lursail edo pabiloi bat saldu edo alokatu nahi baduzu, dei lezaguzu'.